

Overbevolking in de gevangenissen en minimale dienstverlening:

België, een slechte leerling volgens het laatste CPT-rapport

[Persbericht van 30.11.2022](#)

Het Comité voor de Preventie van Foltering van de Raad van Europa publiceert een nieuw rapport over de detentieomstandigheden in België na een bezoek aan vier gevangenissen in november 2021. De conclusies zijn overduidelijk: een ongeziene overbevolking, steeds terugkerende stakingen en een prangend personeelstekort, met alle gevolgen van dien voor het dagelijks leven en de eerbiediging van de fundamentele rechten van de gedetineerden.

In zijn gisteren gepubliceerd [verslag](#) wijst het CPT op een aantal problemen zoals de toenemende overbevolking in de gevangenissen en de spanningen die daar onvermijdelijk uit voortvloeien. Het personeelstekort en de onvoldoende aanwezigheid van gevangenisbewakers zouden deze situatie nog verergeren.

De CTRG is het hierover eens met het CPT, gezien het steeds toenemend aantal gedetineerden dat de feitelijke capaciteit van de gevangenissen reeds sinds meerdere jaren overschrijdt. Het aantal gedetineerden bedraagt momenteel meer dan 11.000, dit tegenover een totale capaciteit van 9.738 plaatsen. Bovendien ziet een recordaantal gevangenen zich gedwongen op matrassen op de vloer te slapen, vaak naast de toiletten. Tot op heden zijn ongeveer 231 personen (voornamelijk in het noorden van het land) nog steeds het slachtoffer van dergelijke onmenselijke detentieomstandigheden.

Deze overbevolking, waarop de regering onder meer heeft gereageerd door nieuwe gevangenissen te creëren, is een ware plaag die al geruime tijd gevolgen heeft voor het Belgische gevangeniswezen in zijn geheel, maar ook en vooral voor de rechten en de waardigheid van de gedetineerden en voor de werkomstandigheden van het gevangenispersoneel.

De gevangenissen van het land kampen ook met een tekort aan gevangenisbewakers en een chronisch absentisme van het gevangenispersoneel ingevolge ziekte, achterstallig verlof of stakingen. In dit verband meldt het CPT onder meer dat de talrijke stakingen die worden georganiseerd - te meer daar de bepalingen inzake minimale dienstverlening niet worden toegepast - aanzienlijke gevolgen hebben voor de gedetineerden. Inderdaad, tijdens periodes van werkonderbreking wordt hen de toegang tot de dagelijkse activiteiten (werk, wandeling, bezoek, bijwonen van zittingen, gezondheidszorg, douches, enz.) over het algemeen ontzegd, hetgeen in strijd is met de in alle omstandigheden gewaarborgde rechten van gedetineerden.

Deze problematiek werd ook door de CTRG aangekaart tijdens zijn gevangenisbezoeken tijdens de afgelopen weken. De stakingen die sinds begin november iedere woensdag werden gehouden, hebben de interne organisatie van de gevangenissen ernstig verstoord, waarbij met name de toegang tot en de continuïteit van de gezondheidszorg voor gedetineerden, waaronder geïnterneerden, in het gedrang kwamen.

In zijn verslag formuleert het CPT een hele reeks aanbevelingen aan het adres van de Belgische autoriteiten om de detentieomstandigheden te verbeteren en om de eerbiediging van de fundamentele rechten van de gedetineerden te waarborgen. Deze weerspiegelen de stellingnames die gedurende de drie laatste jaren door de CTRG gepubliceerd werden. We moeten vaststellen dat België in dit opzicht nog veel inspanningen dient te leveren, want deze opmerkingen van een jaar geleden zijn nog steeds actueel.